

Suomen kiertotalouden tiekartta 2.0 luonnos

13.11.2018 Laura Järvinen, Kiertotalous, Sitra

Kiertotalouden tiekartta 2.0

2016

2018?

2025

Kiertotalouden edelläkävijä 2025

- Valtio edistyksellisen kotimarkkinan ja yrityksille suotuisan kasvualustan mahdollistaja
- Vahva yritys-, vienti- ja teknologiavetoisuus
- Laajoja, koko arvoketjun kattavia ratkaisuja ja yhteistyötä
- Globaalien markkinoiden mahdollisuudet

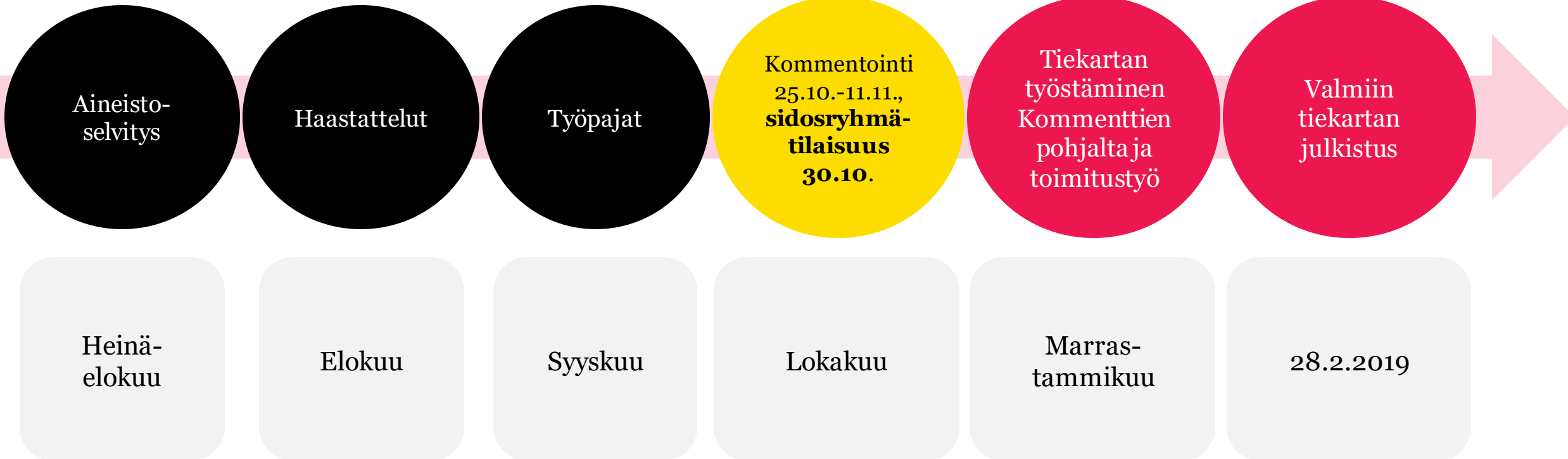
Teknologia ja digitaalisuus, koulutus, tutkimus ja tuotekehitys

Rahoitus

Kaupallistaminen, markkinointi, viestintä ja vaikuttaminen

Lainsäädäntö, julkiset hankinnat ja politiikka

Tiekartan päivitystyön vaiheet

Tilannekuva 2018 – Mitä maailmalla on tapahtunut vuoden 2016 jälkeen?

Kiertotalous terminä **lyönyt maailmalla läpi** – erityisesti EU:ssa, mutta myös Kanadassa ja osittain Aasiassa.

10 EU:n jäsenvaltiota julkistanut kansallisen tiekartan tai toimenpideohjelman.

Kiertotalouden **edistymisen mittareita** on kehitetty. Mittareihin sisällytetty mm. elinkaariajattelua ja kestävän kehityksen tavoitteita.

Kiertotalouden kytkös **ilmastonmuutoksen hillintään** – kiertotalous voi vähentää parhaimmillaan jopa 296 milj. tCO₂ Euroopassa vuosittain.

Esimerkkejä hallinnosta: Ruotsissa **arvonlisäveroalennus** korjauspalveluille, Itävallassa ja Hollannissa **julkiset vihreät hankinnat**

Euroopan unionin **kiertotalouspaketti**, sisältäen mm. kiertotalouden muovistrategian ja 10 indikaattoria kiertotalouden edistymisen seurantaan.

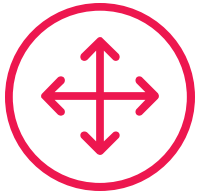

Kiertotalousstrategia tai toimenpideohjelma koko maassa tai osassa maata

Kansallinen kiertotaloustiekartta

Tilannekuva 2018 – Mitä Suomessa on tapahtunut vuoden 2016 jälkeen?

1. Suomalaiset yritykset ovat aktivoituneet tuottamaan kiertotalousratkaisuja, mutta **kokonaisvaltaisen muutoksen merkkejä on vasta muutamalla sektorilla.**

2. Poliittisella tasolla aloitteita on syntynyt esimerkiksi liikkumisen palveluiden ja ravinnekierron edistämiseen liittyen, mutta **läpileikkaaville hallinnollisille toimenpiteille** suuri tarve

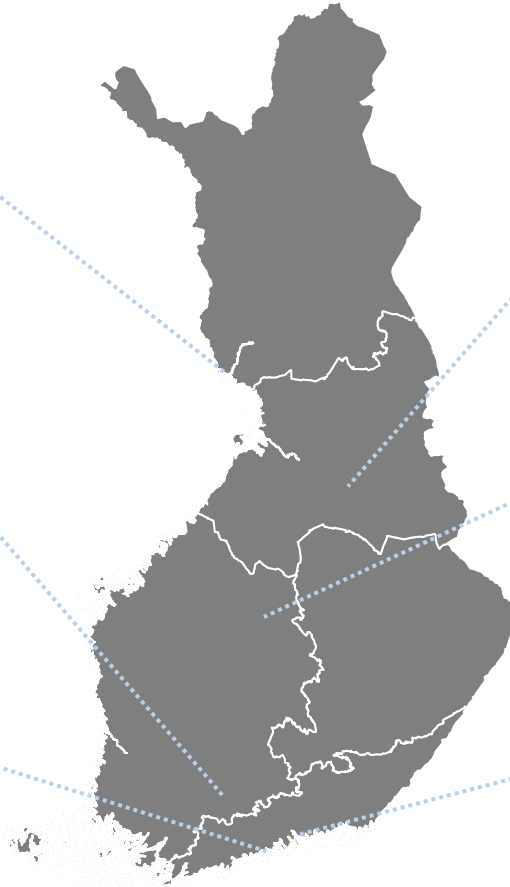
3. Suomen edelläkävijäasema on tunnustettu kansainvälisesti, mutta kilpailu parhaista ratkaisuista kiristyy koko ajan - Suomen on kehitettävä kiertotalouden toimenpiteitä ja saatava eri **sidosryhmät ottamaan niistä omistajuutta**

Tilannekuva 2018 – Mitä Suomessa on tapahtunut vuoden 2016 jälkeen?

Kemi-Torniossa **ekoteollisuuspuisto**, jossa toimii mm. metalli- ja kaivosalan yrityksiä. Kemin osaamis- ja koulutuskeskus teollisen kiertotalouden mallin levittämiseksi.

VTT:n ja Lounais-Suomen Jätehuollon rakentamassa Telaketju-verkostossa on luotu uusia ratkaisuja ja kehitetty osaamista **tekstiilimateriaalin kierron tehostamiseen**.

Suomi on **kasviproteiinituotteiden** innovaatiokeskittymä – uusia tuotteita, kuten Härkistä ja Nyhtökauraa kehitetään kasvavaan kasvisruoan kysyntään.

Ympäristöministeriön aloitteesta Suomessa laadittiin vuonna 2018 maailman ensimmäinen **muovitiekartta**.

Metsä Group rakensi ja otti käyttöön vuonna 2017 maailman ensimmäisen uuden sukupolven **biotuotetehtaan** Äänekoskelle.

Sitra järjesti Suomessa ensimmäisen kansainvälisen **kiertotalouskonferenssin** kesällä 2017, tavoitteenaan nopeuttaa kiertotalouteen siirtymistä globaalisti.

Kiertotalouden tiekartta 2.0 – alustavat tavoitteet

Poikkileikkaavat tavoitteet Suomen edelläkävijyyden varmistamiseksi:

- Luonnonvarojen käyttö muuttuu kestävämmäksi kolmella tavalla:
 - Uusiutumattomien luonnonvarojen käyttö vähenee
 - Uusiutuvien luonnonvarojen kestävä käyttö lisääntyy
 - Uudelleenkäytettyjen materiaalien osuus kasvaa kaikesta kulutuksesta

 Suomen ylikulutuspäivä jää historiaan

 Suomalaisten yritysten nettovaikutuksesta tai hiilikädenjäljestä maailman positiivisin

Taustoittavat tavoitteet:

- Luonnon monimuotoisuuden köyhtyminen pysähtyy ja uhanalaisten lajien määrä kääntyy Suomessa laskuun
- Suomen kasvihuonekaasupäästöjä vähennetään 40 % vuoteen 2025 mennessä vuoden 1990 tasosta
- Vähähiilinen energia korvaa fossiilista energiaa

Tiekartan kohderyhmät ja nostoja toimenpiteistä

Hallinto

Kiertotalous ei ole erillinen osa päätöksentekoa, vaan se on sisällytetty julkisen sektorin rakenteisiin.

- Kiertotalous julkisen rahoituksen kriteereihin

Yritykset

Kiertotalous on valtavirtaa liiketoiminnassa. Tuotteet ja palvelut suunnitellaan kestäviksi ja pitkäikäisiksi.

- Kasvua kiertotaloudesta –käsikirjan skaalaaminen 500 yritykseen
- Business Finlandin Bio & Circular –ohjelma

Kaupungit

Kunnat ja kaupungit toimivat kiertotalouden mahdollistajina esimerkiksi hankintojen ja aluesuunnittelun kautta.

- Kiertotalouden tavoitteet julkisiin hankintoihin

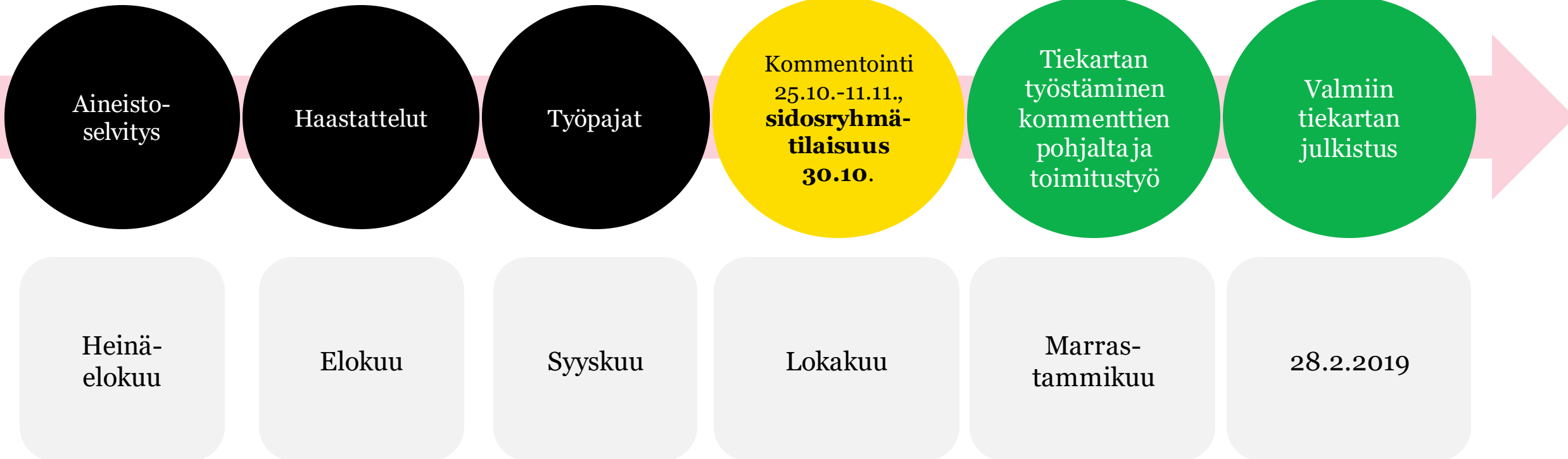

Kansalaiset

Kestävät valinnat ovat arkipäivää ja niiden tekeminen on helppoa ja houkuttelevaa.

- Elintarvikkeiden ilmastomerkitä
- Opetus- ja koulutuspilottien skaalaaminen laajasti käytäntöön

Tiekartan päivitystyön vaiheet

**HYVÄÄ
HUOMISTA,
SUOMI!**

sitra.fi | seuraavaera.fi
@sitrafund

SITRA